

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studentky: BcA. Alena Samcová

Název diplomové práce: Jenda Rajman a knihařská dílna v Rožďalovicích

Studijní obor/specializace: Restaurování a konzervace děl hmotného kulturního dědictví
/díla z papíru a pergamenu

Vedoucí práce: MgA. Ivan Kopáček

Jméno a příjmení oponenta/email: PhDr. Pavel Muchka, pavel.muchka@nm.cz

Naplnění zadání teoretické části práce

Zdůvodnění: Cílem teoretické části diplomové práce bylo rámcové zachycení osobního a profesního růstu rožďalovického knihaře Jana Rajmana a činnosti jeho dílny. Jak je i v diplomové práci uvedeno, rozsah dochovaných písemností a dalších dokladů z Rajmanovy činnosti je naprosto mimořádný, proto nebylo možné pro diplomovou práci vytěžit vše. V zadání práce bylo uvedeno, že v práci budou použity informace ze sbírkotvorných institucí, což bylo naplněno jen okrajově, například rozsah důležitých dokladů z činnosti Rajmanovy dílny je v Knihovně Národního muzea daleko větší, výzkum byl tak zde prováděn pouze na online portálu eSbirky.cz, kde je prezentováno několik knižních vazeb. Ale i tak se podařilo autorce práce zachytit podstatné okamžiky. Práce tak představuje dobrý základ k dalšímu archivnímu výzkumu a zhodnocení činnosti Rajmanovy dílny v kontextu moderní české knižní kultury. Je tedy možno i přes drobné nedostatky konstatovat, že autorka práce zadání splnila.

A B C D E F

Naplnění zadání praktické části práce

Zdůvodnění: Autorka dle zadání připravila kartotékový katalog slepotiskových nástrojů Jendy Rajmana, které se zachovaly z jeho knihařské dílny. Bohužel oponent neměl k dispozici k nahlédnutí celé dílo (průzkumové karty), které jsou uloženy v archivu Ateliéru restaurování papíru. Každopádně základní dokumentační přístup k materiálu byl zvolen

dobře a může se aplikovat také na další sbírky slepotiskových nástrojů ve státních a soukromých sbírkách jako základ při vzniku rozsáhlého celostátního katalogu.

Druhým úkolem diplomové práce bylo restaurování jedné Rajmanovy knižní vazby z roku 1928 (Klíč: Povídka o zločinu Viktora Dyka), kde měla A. Samcová ověřit postupy restaurování dle vzoru starých tisků. Restaurování bylo pečlivě provedeno, chybí zde však závěrečné zhodnocení možností dle zadání. Dále zde není přiložena fotografie ochranného obalu a adjustace fragmentů.

A B C D E F

Odborná úroveň teoretické části práce

Zdůvodnění: Autorka se v obsáhlém a nedostatečně probádaném tématu dobře zorientovala. Využila i výpovědi pamětníků, především manželů Hančarových (i když přímých citací vzpomínek je zde velmi málo). Prošla část dokumentů, které jsou dnes svěřené do Nadačního fondu J. Rajmana – velice zajímavá je v tomto ohledu kapitola návrhů knižních vazeb a jejich užití. Vedle dobře uchopených kapitol (život J. Rajmana a knihařská dílna v Rožďalovicích) větší část práce tvoří popis knižních vazeb J. Rajmana. Členění v podkapitolách, jak autorka odkazuje v práci, je dle záznamů J. Rajmana podle druhu vazby, může být na první pohled matoucí. Závěrečná podkapitola Umělecké knižní vazby nemusela být samostatná, ale začleněna do předcházejících podkapitol (francouzská vazba apod.). Podobné závěry platí i pro nakladatelské vazby (respektive zde označené Vazby pro nakladatelství Melantrich).

Další drobné nedostatky práce jsou:

U osobností, například na s. 27, jsou uvedeny jen roky narození, chybí jejich roky úmrtí, i když jsou dobře dohledatelné;

s. 21, kde se podrobně popisuje exlibris J. Rajmana od M. Alše, chybí uvedení rozměru grafiky a zvolené techniky (zinkografie, 9 x 5,1 cm);

s. 75 – vzhledem k podrobnému popisu zde měla být pro dokreslení reprodukována obálka knihy Černožlutý mumraj, která souzní s návrhem podoby knižní vazby, jak autorka v textu zmiňuje;

užívat jednotnou terminologii v práci – s. 131, obrázek 221 – plotna – stejné vyobrazení na s. 53, obrázek 48 – štoček.

A B C D E F

Odborná úroveň praktické části práce

Zdůvodnění: Bez zásadních výhrad, je patrné že restaurátorské postupy byly pod dohledem zkušeného restaurátora se specializací na tento materiál. Chybí zde ale závěrečné zhodnocení z hlediska přístupu k restaurování moderních knižních vazeb, konkretizace případných odlišností od starých tisků.

Katalog slepotiskových nástrojů je v diplomové práci prezentován pouze výběrově, i tak je patrné, že zde byl odveden velký kus práce a dobrý základ do budoucna v dalším podrobnějším studiu.

A B C D E F

Metodická úroveň teoretické a praktické části práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění: Zvolené metody odpovídají zadání a cílům práce.

Ve výčtu internetových zdrojů zapoměla autorka práce uvést portál eSbirky.cz, kde zkoumala zveřejněné Rajmanovy knižní vazby. Autorka prostudovala a uvedla stěženi práce vztahující se k tématu a často na ně ve svém textu odkazuje.

A B C D E F

Formální úprava diplomové práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění: Jazyková úroveň práce je výborná, překlepů je zde málo. Autorka dodržela pravidla stanovená pro formální úpravu diplomové práce. Text je čtivý, jen místy je rozkolísaná terminologie, což ale nekazí celkový dobrý dojem. Nedostatky jsem našel jen v části Seznam vyobrazení, s. 183 – 191, kde na několika místech nedošlo k odsazení na další řádek – obsahové položky vyobrazení apod.

V diplomové práci jsou překlepy, například:

s. 83, obrázek 110 – pro profesora Františka Chemlu – správně má být Chmelu;

s. 84, obrázek 114 – rubá a lícová strana...;

s. 164, obrázek 282 – dle fotografie je patrné, že jde o stav po restaurování, nikoliv před restaurováním.

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

- Doporučuji práci publikovat v periodiku, a to zvláště kapitoly, kde autorka prováděla prvotní archivní průzkum;
- Katalog slepotiskových nástrojů Rajmanovy dílny by bylo vhodné ideálně v plném rozsahu elektronicky zveřejnit s podporou fakulty – například po vzoru databáze NUSK s možností dalšího doplňování.

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění: Práce je velmi poctivě připravena se skutečným zájmem o problematiku, je zde prokázána rozsáhlá badatelská práce, stejně tak s velkým respektem k materiálu je odvedené restaurování moderní knižní vazby. Doporučuji k obhajobě.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi dobře mínus	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Praze

Datum: 3. září 2024

Podpis oponenta: